

22.3.2017

Eduskunnan sivistysvaliokunta

Asia: O 7/2017 vp Yliopistolakiuudistuksen vaikutusten arviointi

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry lausunto yliopistolakiuudistuksen vaikutusten arvioinnista

Vuodesta 2010 lähtien voimassa olleen yliopistolain vaikutuksia arvioidaan nyt toisen kerran. Yliopistolakiuudistus muutti yliopistojen johtamisjärjestelmää. Päätöksenteon keskittäminen on vähentänyt henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia merkittävästi. Arvioreportissa vallan keskittyminen johtajille, tiedonkulun ongelmat ja omien vaikutusmahdollisuuksien heikentyminen tulevat näkyvästi esiin henkilöstön vastauksissa.

JHL:n näkemyksen mukaan lakimuutos on etäännyttänyt yliopistoyhteisöä monella tapaa päätöksenteosta, mitä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena lakiuudistuksen tavoitteiden ja toimivan johtamisjärjestelmän kannalta.

Uuteen johtamisjärjestelmään liittyy myös epäselvyydet yliopistokollegion asemassa. Arvioreportin mukaan kollegion rooli on jäänyt epäselväksi ja jäsentymättömäksi. JHL pitää tärkeänä kollegion painoarvon lisäämistä päätöksenteossa ja kollegion aseman selkeyttämistä jatkossa.

Lakimuutoksella on ollut negatiivisia vaikutuksia henkilöstön hyvinvointiin. Yliopiston muun henkilöstön työssä jaksamiseen ja työmotivaatioon yliopistolaki on vaikuttanut heikentävästi. Lisäksi muu henkilöstö koskee, johdon tavoin, työn kuormittavuuden lisääntyneen. Henkilöstö kokee myös aiempaa enemmän epävarmuutta työpaikkojen pysyvyydestä.

Työntekijöiden, joiden työmäärän tai hallinnollisen työn määrän kasvu on vaikuttanut eniten omaan työhyvinvointiin toteavat tämän johtuvan muun muassa henkilöstövähennyksistä sekä aikaa vievien hallinnollisten työtehtävien lisääntymisestä. JHL arvioi tässä näkyvän myös yliopistojen kokoaikaisen henkilöstön määrän jyrkkä lasku, erityisesti muun henkilöstön kohdalla. Esimerkiksi vuosina 2014 - 2015 vähennys oli 600 henkilöä, joista muuhun henkilöstöön kuului 400 työntekijää. On selvää, että jatkuvien ja näin mittavien henkilöstövähennysten vaikutukset ovat negatiivisia, jopa hallitsemattomia, niin henkilöstön hyvinvoinnin kuin yliopistojen tuloksellisuudenkin näkökulmasta.

JHL ry näkee tärkeänä yliopistolain muuttamisen siten, että yliopistoyhteisön osallistumismahdollisuudet paranevat. Henkilöstön ja kollegion tosiasiallisia vaikutusmahdollisuuksia päätöksenteossa tulee vahvistaa. Erittäin keskeistä on myös löytää tehokkaat keinot yhteistoiminnan ja henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi. Työhyvinvoinnilla on tutkitusti suuri vaikutus tuloksellisuuteen ja tuottavuuteen. Tämä pätee myös yliopistoihin.

Helsingissä 22.3.2017

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

A handwritten signature in blue ink, reading "Päivi Niemi-Laine". The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the end.

Päivi Niemi-Laine

Håkan Ekström

puheenjohtaja

toimialajohtaja

Lisätiedot: sopimustoimitsija Erika Mattsson, erika.mattsson@jhl.fi, p. 0400 461 411